

Margareta Gothnier
Enheten för social hållbarhet och beredskap
010-2239350

Arbetsmarknadsdepartementet

Remiss av betänkandet SOU 2018:22 Ett ordnat mottagande samt promemorian Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande

Er beteckning: A2018/00777/I

Sammanfattning

Promemorians två förslag bygger på att begränsa asylsökandes möjlighet till eget boende under asyltiden. Länsstyrelsen Gotland ställer sig frågande till om de insatser som utredningen föreslår kommer att ge effekter som minskad segregation och minskad trångboddhet. Länsstyrelsen Gotland anser att det är viktigt att se frågan om segregation i ett bredare perspektiv än frågan av mottagandet av nyanlända och asylsökande.

Synpunkter på förslagen och dess konsekvenser

Promemorians två förslag bygger på att begränsa asylsökandes möjlighet till eget boende under asyltiden. Det ena förslaget, en så kallad områdesbegränsning, innebär att en asylsökande som under asylprocessen ordnar eget boende i ett område med socioekonomiska utmaningar i någon av de angivna kommunerna inte ska ha rätt till dagersättning. Det andra förslaget, en så kallad social prövning, innebär att en asylsökande som ordnar eget boende i ett område med socioekonomiska utmaningar måste ha en bostad av lämplig storlek för det antal personer som bor där för att ha rätt till dagersättning.

Indragen dagersättning

Länsstyrelsen ställer sig frågande till om indragen dagersättning kommer att ge effekter som minskad segregation och minskad trångboddhet. Indragen dagersättning kan för många asylsökande människor vara underordnat möjligheten att, efter flykt från sitt hemland, få bo tillsammans med anhöriga och vänner etc. Att begränsa asylsökande människors rätt till stöd för att de flyttar till ett område som de tror ger bäst förutsättningar för sig och sin familj är inte rätt väg att komma tillrätta med redan befintliga sociala problem. Att frånta asylsökandes rätt till ersättning innebär heller inte att alla socialt utsatta bostadsförhållanden i gruppen försvinner, eller att kommuner kan uppfattas befriade från ansvar att eftersträva individers rätt till grundläggande mänskliga rättigheter. I förlängningen kan förslaget innebära att kommunerna får bära kostnaden för att individer inte får rätt till statlig ersättning.

Indragen dagersättning riskerar också att leda till negativa konsekvenser för samhället, folkbokföringar på felaktig adress, utsatthet och utnyttjande av

människor. Forskning visar att i en pressad situation är kvinnor och barn särskilt utsatta. Det finns en risk för motsatt effekt med ökat utanförskap och därmed o-hållbara städer och samhällen, vilket inte är förenligt med mänskliga rättigheter eller Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

Områdesbegränsningar och social prövning

Det finnas svårigheter med att definiera kriterier för ett socialt utsatt område. Det är även, som utredningen redogör för, svårt att sätta kriterier för detta då landets kommuner har så pass varierande förutsättningar. Enligt utredningen ska en kommun anmäla vilka socialt och ekonomiskt utsatta områden i kommunen som passar in i kriterierna för social prövning. Detta kan upplevas som stigmatiserande då kommunen indirekt kritiserar sina åtgärder för att förebygga och förhindra utsatta områden.

Det är viktigt att se frågan om segregation vidare än frågan av mottagandet av nyanlända och asylsökande. Statusen i vissa områden behöver höjas av hänsyn till dem som redan bor där. På vilket sätt det ska ske behöver anpassas till de lokala och regionala förutsättningarna. Olika variabler påverkar kommunernas befolkningsammansättning vad gäller utbildningsnivå, åldersstruktur, arbetslöshet, inkomstnivåer osv. I rapporten "Segregation en bild av landets kommuner inför införandet av Delegationen mot segregation" beskrivs att det är viktigt att statusen höjs i områden med socioekonomiska utmaningar utan att bidra till gentrifiering av området och i förlängningen ökad segregation (Kommittén för inrättandet av en delegation mot segregation Ku 2017:01)

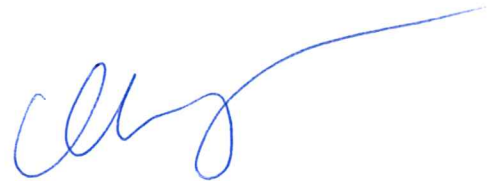
Avslutningsvis ställer sig Länsstyrelsen Gotland sig tveksam till promemorians förslag om att Migrationsverket ska vara ansvarig myndighet för utpekandet av utsatta områden. Detta då arbetsuppgiften skiljer sig väsentligt från verkets nuvarande uppdrag.

Beredning av ärendet

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Cecilia Schelin Seidegård efter föredragning i Länsstyrelsens ledningsgrupp av mr och integrationsstrateg Margareta Gothnier. I ärendets slutliga handläggning har också följande deltagit: integrationsstrateg Annette Johansson, jämställdhetsstrateg Sofia Nordstöm och samhällsplanerare Unni Karlsson.

Cecilia Schelin Seidegård

Margareta Gothnier